

Medjezikovna prepletanja v ljudskih in cerkvenih pesmih porabskih Slovencev

Interlingual Intertwining in the Folk
and Church Songs of Slovenians in Hungary

Marija Kozar – Mukič

1.01. Izvirni znanstveni članek
DOI 10.4312/svetovi.1.1.97-104

IZVLEČEK

Medjezikovna prepletanja v pesmih porabskih Slovencev lahko preučujemo v publikacijah, ki so bile objavljene v zadnjih tridesetih letih. Dvesto ljudskih pesmi je zbranih v knjigah *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj* iz let 2001 in 2003, cerkvene pesmi pa v porabski pesmarici z naslovom *Poslušajte vsi ljudje* iz leta 2011. Značilni so vplivi madžarščine, nemščine in hrvaščine ter tudi splošnoslovenskega jezika.

KLJUČNE BESEDE: porabski Slovenci, ljudske pesmi, cerkvene pesmi, medjezikovna prepletanja

ABSTRACT

Interlingual intertwining in the songs of the Porabje Slovenians in Hungary can be studied in publications published in the last thirty years. In this article I will analyse the songs in two larger collections: the two hundred folk songs collected in the books *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj* (Mukič and Mukič 2001 and 2003) and the church songs from the Porabje songbook *Poslušajte vsi ljudje* (Kozar 2011). The songs exhibit some typical influences from Hungarian, German and Croatian, as well as from Standard Slovenian.

KEYWORDS: Slovenians in Hungary, Porabje Slovenians, folk songs, church songs, interlingual intertwining

Po ljudskem štetju je leta 2011 na Madžarskem živelo blizu 3000 Slovencev, večina od njih v Slovenskem Porabju, v okolici Monoštra/Szentgotthárda, na 94 km² velikem območju, ki meji na Avstrijo in Slovenijo. Območje je geografsko nadaljevanje prekmurskega Goriškega. Govor Slovencev v Porabju je arhaična različica prekmurskega goriškega govora. Danes govorita to narečje srednja in starejša generacija, mlajša govori le madžarsko. Nekaj izobražencev obvlada tudi zborni slovenski jezik.

V tem članku bom z vidika medjezikovnega prepletanja analizirala ljudske pesmi v zbirki *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj* (Mukič in Mukič 2001; 2003), nato pa še cerkvene pesmi iz knjige *Poslušajte vsi ljudje: Porabska pesmarica*, ki jo je leta 2011 izdala Državna slovenska samouprava na Gornjem Seniku (Kozar 2011). V prvi zbirki je zbranih dvesto porabskih ljudskih pesmi. Zbrane in objavljene so bile na željo domačinov, ki so v tistem času še peli v družini in širši družbi ter so si hoteli osvežiti spomin na besedilo in napev. To ni znanstvena izdaja, odraža živi spomin pevcev ter vsebuje tudi slogovno in izrazno poenotenje avtorjev Dušana in Franceka Mukiča. Tudi sama sem sodelovala pri nastajanju zbirke kot pevka, ne pa kot etnologinja. Nastanek zbirke na pobudo domačinov priča o njihovi želji po ohranitvi materinščine in slovenske identitete. Zbirke so uporabljale tudi porabske pevske skupine, ko so revitalizirale pesemsko izročilo porabskih Slovencev. Cerkevno pesmarico *Poslušajte vsi ljudje* je sestavil organist Ciril Kozar iz Martinja iz starih molitvenikov, ki so jih uporabljali v Porabju. Nekatere pesmi so mu zapeli tudi starejši Porabci. Napev je Ciril Kozar priredil za dvoglasno petje, kot je to bilo vedno v navadi v Porabju.

MEDJEZIKOVNA PREPLETANJA V PORABSKIH LJUDSKIH PESMIH

Za medjezikovna prepletanja v ljudskih pesmih porabskih Slovencev so značilni vplivi madžarščine, nemščine in hrvaščine ter tudi slovenskega zbornega jezika. Glede na to, da porabski Slovenci že stoletja živijo v madžarskem okolju, bi pričakovali pretežen vpliv *madžarskega jezika*, toda na podlagi analize pesmi iz dveh knjig z dvestotimi ljudskimi pesmimi smo našli le *pet* prevzetih madžarskih besed: *kinč* – zaklad, *parta* – okrasni naglavni trak neporočenih deklet, *džündževna* – biserna, *huncvut* – prebrisan in *šikšak* – čelada (Kozar-Mukič 2013: 381).¹ Pesem *O, zdaj moja opsida* (omizje) je ženitovanjska iz 19. stoletja, prevedena ali prirejena je iz madžarščine. *Parta džündževna* je kalk po madžarski besedi »*gyöngyöspárta*« (Mukič in Mukič 2003: 149). Vzrok skromnega vpliva madžarščine je najbrž to, da so Porabci dvojezični in madžarske pesmi pojejo v madžarščini, zato niso imeli želje po tem, da bi jih prevedli v svojo materinščino.

Nemških izrazov je 27.² Porabski Slovenci so kot hlapci in dekleta služili pri kmetih

1

V pesmih: *Kaj se je prigautilo* (124), *O, zdaj moja opsida* (149), *Gé je moj prelubi fant* (114), *Sejaj žito 'no pšenico* 2 (167). V oklepaju so številke pesmi, kot so oštevilčene v dveh zbirkah *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj*.

2

ajnc, cvaj, draj (1), farbo (55), jungfajla (70), lump (88), na štauki (42), Ober Štajersko (120), pinten glaž (69), po španceranji (192), pofrišala (144), rajtaš (135), šauštar (113), šnajder (113), šnajder (66), špancer (112), špancer (20), špancera (90), šrajb

na avstrijskem Štajerskem ali pa so bili delavci v tovarnah v Gradcu. Z obrtniki iz sosednje Štajerske so prihajala v Porabje in porabščino tudi njihova poimenovanja: *šauštar*, *šujster* – čevljar, *šnajder* – krojač ipd. V ljubezenski pesmi *Stari hergolin* je celo nemški stavek, čeprav popačen: »*ti šajni guti nau*« [die Schöne gute Nacht – Lahko noč] (Mukič in Mukič 2003: 175).

S *hrvaščino* so imeli stike porabski Slovenci na sezonskem delu in preko domačih duhovnikov hrvaške narodnosti. Hrvaških izrazov je 37.³ Pesem *Micika moja* je tudi po vsebini, ne samo po besedah, dalmatinska. Fant ljubosumno misli na dekle iz velike daljave. Pritožuje se tudi zaradi siromaštva: »*Nemam nikoga, samo eno malo barko, / in ljubav žarko do Marice*« (Mukič in Mukič 2003: 137).

Slovenci v okolici Monoštra na Madžarskem so imeli največ stikov z drugimi Slovenci onstran državne meje, zaradi tega je v ljudskih pesmih največ izrazov iz *splošnoсловenskega* jezika. Največkrat se pojavi beseda *fant*, *fantič*, *fantiček* in *jaz* (v porabščini: *pojep*, *pojbiček* in *ge* ali *dja*). V prvi svetovni vojni so bili fantje na raznih frontah skupaj z vrstniki različnih narodov avstro-ogrske monarhije, tako tudi Slovenci. Od njih so se naučili vojaške in ljubezenske pesmi ter s pesmimi vred prevzeli tudi besede iz splošnoсловenskega jezika. V letih 1945–1946 so v Porabje hodili slovenski partizani iz Prekmurja. Tudi od njih so se Porabci učili pesmi, ki so jih peli in prepisovali ob luščenju bučnih semen in česanju perja ter drugih prilikah (Kozar-Mukič 1977/78: 29–30). Navedli bi le nekaj primerov. Pesniška beseda »*gavran*« za krokarja v obliki »*kovran*« se je ohranila v pesmi *Sestrica, stani, na pašo boš šla* (Mukič in Mukič 2003: 169). To je porabska različica pesmi o hudičevi nevesti (prim. Štrekelj 1980: 195–200). Brat je sestro zaklel, naj gre v pekel, ker ni hotela zgodaj zjutraj živine na pašo gnati. Med oranjem dobi tri sporočila. Tretjič mu črn gavran sporoči, da se sestra poroča. Ko se brat zvečer vrne domov, sestro že hudič pelje s kočijo k poroki. Glagol »*študiral*« v obliki »*štandero*« se pojavi v baladi *Moj oča méu je sine tri* (Mukič in Mukič 2001: 53). Balada govori o očetu, ki je imel tri sinove, da bi mu bili v pomoč na stara leta. Toda vsi trije še mladi umrejo. Prvi je bil študent, ki je študiral dvanajst let, na trinajesto je moral umreti. Drugi je bil vojak, ki je služil osem let, na deveto je moral umreti. Tretji pa je zbolel, leto dni je ležal in si je smrti sam želel. »*Polenta*« niti kot beseda niti kot hrana ni znana v Porabju. Pesem *Dekle ide nutri v püngrad* (Mukič in Mukič 2001: 9), v kateri nastopa beseda polenta, je najbrž nastala za časa prve svetovne vojne, v kateri so ogrski Slovenci prišli do Italije, »na taljanski front«. V pesmi vojaki avstro-ogrske armade pretijo Italijanom: »Čakaj ti taljanska fara / vej ti mi pokažemo. / Kak se more polenta pečti [...]. S kruglami ti osolimo / s štukom ti jo načnemo.«

papir (4), štauka dva (30), štauke iže (30), štimaš (135), štinglic (9), štrikala (88), šujster (66), ti šajni guti nau (die schöne gute Nacht! – 175), tišlar (113), v špitalaj (35), vina štrinjem glaž (69).

3

daleko (137), dečica (45), deklíč (158), devojčica (54), divojka (102), divojka (44), dopadnola (83), ftičice grličice (158), jabuka redeča (119), jakša (135), jakša (30), jakše (59), jakše (85), jakšo (72), jeli (45), jesi (164), kaput (88), kiša pada (33), kuma (142), ljubav (115), ljubav žarko (137), naj si ga podišim (192), najjakša deklina (21), otvori (115), raužica rumena (165), se šetam (192), (zlate) slove piše ('slovo – črka' 99), spava (42), spavaj (88), spavat (176), spavo (17), stazica (115), šetala (146), zapitala (33), zazovala (76), žarke skuze (18).

Cerkveno pesmarico z naslovom *Poslušajte vsi ljudje: Porabska pesmarica* je leta 2011 izdala Državna slovenska samouprava na Gornjem Seniku (Kozar 2011).⁴ V pesmarici je 188 pesmi, ki jih je iz starih molitvenikov in s pomočjo sogovornikov na terenu zbral Ciril Kozar, ki je pesmi tudi priredil. Cerkvene pesmi, ki jih pojejo v Porabju, so dvoglasne. Profesorica glasbenega pouka, gospa Judita Pavel, je na podlagi notnega zapisa ugotovila, da ima 24 pesmi besedilo tudi v madžarščini. Če te pesmi primerjamo z madžarsko cerkveno pesmarico *Hozsanna!* (Bárdos in Werner 2011), ki navaja prvotne vire, lahko primerjamo slovensko in madžarsko besedilo. Napev madžarskih pesmi je enoglasen, Porabci pa jih pojejo dvoglasno. Zaradi tega jih je Ciril Kozar za *Porabsko pesmarico* priredil dvoglasno, tako kot druge slovenske cerkvene pesmi v zbirki. Madžarska cerkvena pesmarica iz leta 2011 je prevzela vse pesmi iz znanstvenokritične izdaje madžarskih cerkvenih pesmi z naslovom *Szent vagy, Uram!* (Sveti si, moj Bog!) iz leta 1931 (Harmat in Sík 1931), ki je doživela pet izdaj. Pesmarica je splošno razširjena in se uporablja v katoliških cerkvah na Madžarskem še danes. Pri štiriindvajsetih, iz madžarščine prevedenih cerkvenih pesmih bi pričakovali veliko medjezikovnih prepletanj, prevzetih madžarskih besed. Pri preučevanju smo ugotovili, da to ni značilno. To priča o tem, da se je prevajalec zelo trudil, da pesmi čisto posloveni in jih bodo tako Porabci čutili za lastne pesmi. Ko domače besede ni našel, je uporabil knjižne slovenske besede, ki jih ravno tako lahko imamo za medjezikovno prepletanje (npr. ves, meč, popolno itn.).

Prevodi najstarejših pesmi

V porabski pesmarici (Kozar 2011) je med pesmimi, ki se pojejo tudi madžarsko, najstarejša porabska različica latinske pesmi *Stabat Mater Dolorosa* ali *Mati žalostna je stala* iz 13. stoletja. Porabska različica se začena z besedami »Stala je mati dreselna« (Kozar 2011: 274), madžarska pa »*Áll a gyötrött Isten anyja*« (Stoji mati žalostna – Bárdos in Werner 2011: 161). V latinščini ima 21 kitic, ki jih je v slovenščino prevedel Franc Ksaver Lukman (Wikipedia 2020). V porabskem narečju je petnajst kitic, v madžarščini pa jih je dvajset. Do petnajste kitice ima besedilo isto vsebino tako v porabsščini kot v madžarščini. V knjižni slovenščini so kitice oštevilčene od številke ena do deset (Herg 1907: 152–153). V porabskem prevodu je knjižna beseda »meč«.

Pesmi s prvotnim madžarskim besedilom porabske *Hodi k nam o Düh sveti* (Bárdos in Werner 2011: 381; Kozar 2011: 126) in *Srce Jezusovo* (Bárdos in Werner 2011: 251; Kozar 2011: 140) sta bili objavljeni že leta 1651 v *Cantus Catholici*, prvi natisnjeni madžarski cerkveni pesmarici z notami (po Bárdos in Werner 2011: 251). *Hodi k nam o Düh sveti* (*Jöjj, Szentlélek Úristen*) ima v porabskem narečju šest kitic, v madžarščini pa sedem. Do tretje kitice je prevod istoveten z madžarskim besedilom, od četrte do šeste se razlikuje. Iz madžarščine je prevzeta beseda *kinč* (madžarsko *kinsz* v pomenu »zaklad«). Pesem *Srce Jezusovo* (*Jézusomnak szívén*) ima dve kitici v obeh jezikih, prevod se vsebinsko

4

Knjižica je še na voljo na sedežu izdajatelja.

ujema z madžarskim besedilom, vendar prevzetih besed iz madžarskega jezika ni, iz knjižne slovenščine je vzeta beseda »ves«.

Pet pesmi s prvotnim madžarskim besedilom se pojavi prvič v neki pesmarici iz 18. stoletja (Bozók 1797 po Bárdos in Werner 2011).⁵ V pesmi *Oh lep Jezuš (Ó szép Jézus)* je Marija v slovenščini »nebeški stolp« (*tűren nebeski*), v madžarščini pa je »stolp naše države« (*országunk tornya*). V obeh jeziki sta dve kitici. Cvetnonedeljska *Pred zveličitelja idemo (Megváltó királyunk)* ima v madžarščini sedem kitic, v slovenščini štiri. Prva, druga, četrta in sedma kitica so prevedene. Velikonočna pesem *Veseli den je k nam prišo (Örvendetes napunk támadt)* ima v slovenščini šest, v madžarščini pet kitic. Prve tri kitice se vsebinsko ujemajo, preostale ne. Prevzeta beseda je *Mešter* (Učitelj) za Jezusa. V pesmi *Idem v tvojo sveto cerkev (Bemegyek szent templomodba)* se vsebinsko ujema vseh pet kitic. Iz madžarskega jezika sta prevzeti dve besedi: *aldűjem* (darujem) in *šereg* (jata).⁶ Pesem *Zdravo boj olgarsko svestvo (Üdvözlégy, Oltáriszentség)* je štirikitična v obeh jeziki. Pri refrenu je v madžarščini beseda *százszerszer* (stotisočkrat), v porabščini pa *jezerokrat* (tisočkrat). V porabščino prevedena beseda bi imela več zlogov: *staujezerokrat*.

Šest iz madžarščine prevedenih pesmi iz zbirke *Poslušajte vsi ljudje* je bilo v madžarščini prvič objavljenih leta 1855 (po Bárdos in Werner 2011).⁷ V pesmi *Velki, mali, strnsi se (Keresztények sírjátok)* se ujema samo napev. Pesem *Oča večni visokosti (Áldozattal járul Hozzád)* ima v madžarščini šest kitic, v slovenščini pa samo tri. Prevedena je prva kitica, preostalo besedilo ni isto. Pesem *Našega življenja zvezda (Te vagy földi éltünk)* ima v slovenščini samo tri kitice, v madžarščini pet. Prve tri so prevodi. Hrvaški izraz *Deva* Marija (Devica Marija) v njej je najbrž vpliv hrvaških duhovnikov, ki so služili v Porabju. Druge pesmi so v celoti prevodi madžarskih. Prevajalec se je trudil, da najde ustrezne porabske izraze, madžarskih besed ni prevzemal. Iz knjižne slovenščine so prevzete besede npr. bolečina, iz globin itn.

Prevodi poznejšega izvora

Madžarske različice preostalih desetih cerkvenih pesmi so poznejšega izvora.⁸ Božično *Z nebe je prišo (Mennyből az angyal)* so peli božični koledniki v slovenščini na Gornjem Seniku še v prvi polovici 20. stoletja. Pesem *Lepo zmago (Győzelemről énekeljen)* je bila himna 34.

5

Oh lep Jezuš (Ó szép Jézus), Pred zveličitelja idemo (Megváltó királyunk), Veseli den je k nam prišo (Örvendetes napunk támadt), Idem v tvojo sveto cerkev (Bemegyek szent templomodba), Zdravo boj olgarsko svestvo (Üdvözlégy Oltáriszentség).

6

Judita Pavel je ugotovila, da je melodija slovenskega prevoda malo drugačna (osebna komunikacija 10. 12. 2021). Ciril Kozar je pri tej pesmi dodal ime Ivana Laharnarja, ki je najbrž priredil prvotni napev. Ivan Laharnar (1866–1944) je bil slovenski organist in skladatelj, ki je zbiral tudi stare cerkvene napeve.

7

Dika boj nebeskomi Bogi (Dicsőség mennyben az Istennek); Pastirje, pastirje (Pásztorok, pásztorok); Velki, mali, strnsi se (Keresztények sírjátok); Hvala naj bo Oči Bogi (Hála legyen az Istennek); Oča večni visokosti (Áldozattal járul Hozzád); Našega življenja zvezda (Te vagy földi éltünk).

8

Kristus se je narodo (Krisztus, Jezus született); Sveta noč (Csendes éj); Z nebe je prišo (Mennyből az angyal); Srce Jezušovo (Jézus-omnak szívén megnyugodni jó); K tebi zdignimo glas (Hozzád emelem szómat Istenem); K tebi želim, moj Bog (Közelebb, közelebb Uram hozzád); Lepo zmago (Győzelemről énekeljen); K Mariji našoj dragoj Devici – Máriához, drága Szűzanyánkhoz; Nébe lejpi cvejt – Égi szűz virág; Zvonovi zvonijo (Lourdesi Ave Maria).

evharističnega kongresa v Budimpešti leta 1938 (Wikipedia 2021) in v posodobljeni različici tudi leta 2021. Avtor madžarskega besedila je jezuit Béla Bangha (1880–1940), napeva pa duhovnik, skladatelj Géza Kaudela (1894–1939).

V cerkvenih pesmih se pojavljajo tudi besede iz splošnoslovenskega jezika, ki so jih duhovniki prevzeli iz »kranjskih« molitvenikov ali pa so se jih ljudje naučili na romanjih (npr. zmaga, vzhod, zahod, potnik ipd.).

SKLEP

Analizirali smo medjezikovna prepletanja v porabskih pesmih iz dveh obsežnejših zbirk ljudskih pesmi iz let 2001 in 2003 ter cerkvene pesmarice iz leta 2011. Ugotovili smo, da so za te porabske pesmi značilni vplivi madžarščine, nemščine in hrvaščine ter tudi splošnoslovenskega jezika. Pri preučevanju gradiva, predvsem pri cerkvenih pesmih, je z vidika medjezikovnega prepletanja nujno, da raziskovalec govori (vsaj) porabsko in madžarsko. V dveh knjigah z dvestotimi porabskimi ljudskimi pesmimi smo našli le pet prevzetih, starinskih madžarskih besed. Primerjali smo tudi porabsko cerkveno pesmarico, ki je prvič izšla leta 2011, z madžarsko, ki je leta 2011 doživela že 23. izdajo. Obe vsebujeta tudi stare pesmi iz 13., 17., 18. in 19. stoletja. V porabski je 188 pesmi, od teh jih je bilo 24 prevedenih iz madžarščine. Ob primerjavi porabskega in madžarskega besedila le teh se je izkazalo, koliko kitic je bilo prevedenih iz madžarščine in koliko ne ter v kakšnem vrstnem redu. Našli smo le štiri besede, prevzete iz madžarščine. Pričujoča predstavitev medjezikovnega prepletanja v porabskih ljudskih in cerkvenih pesmih prispeva k raziskovanju dvojezičnih pesmi ter medkulturnega prepletanja na slovenskem etničnem ozemlju.

Dvesto ljudskih pesmi je zbranih v knjigah *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj* iz let 2001 in 2003, cerkvene pesmi pa v porabski pesmarici z naslovom *Poslušajte vsi ljudje* iz leta 2011. Medjezikovna prepletanja v porabskih ljudskih in cerkvenih pesmih pričajo o tem, da so imeli Slovenci v okolici Monoštra največ stikov s Slovenci v matični domovini in Nemci na avstrijskem Štajerskem. Nekaj besed so prevzeli od Hrvatov. Pri ljudskih pesmih zelo malo od Madžarov, pri cerkvenih je več prevodov iz madžarščine. Vzrok skromnega vpliva madžarščine je najbrž to, da so Porabci dvojezični in madžarske pesmi pojejo v madžarščini, zato niso imeli želje po tem, da bi jih prevedli v svojo materinščino. Slovenci v okolici Monoštra na Madžarskem so imeli največ stikov z drugimi Slovenci onstran državne meje, zaradi tega je v ljudskih pesmih največ izrazov iz *splošnoslovenskega* jezika.

Pri štiriindvajsetih, iz madžarščine prevedenih cerkvenih pesmih bi pričakovali veliko medjezikovnih prepletanj, prevzetih madžarskih besed. Pri preučevanju smo ugotovili, da to ni značilno. To priča o tem, da se je prevajalec zelo trudil, da pesmi čisto posloveni in jih bodo tako Porabci čutili za lastne pesmi. Ko domače besede ni našel, je uporabil knjižne slovenske besede, ki jih ravno tako lahko imamo za medjezikovno prepletanje.

Pri ohranjanju materinščine in lastne kulture Slovencev na Madžarskem so ljudske in cerkvene pesmi igrale pomembno vlogo skozi stoletja ter so tudi danes sredstvo za krepitev identitete.

CITIRANE REFERENCE

- Bárdos, Lajos in Alajos Werner, ur. 2011 *Hozsanna! Teljes kottás népénekeskönyv*. Budimpešta: Szent István Társulat.
- Bozóki, Mihály 1797 *Katolikus karbeli kótás énekeskönyv*. Vác: Gottlieb Nyomda.
- Harmat, Artúr in Sándor Sík, ur. 1931 *Szent vagy, Uram!* Budimpešta: Magyar Kórus. Spletni vir: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Szent_vagy,_Uram!>, 24. 11. 2021.
- Herg, Lavrencij 1907 *Venec svetih pesmi za bogoljubne kristjane*. Maribor: Katoliško tiskovno društvo.
- Kisdi, Benedek in Benedek Szőlősy 1651 *Cantus Catholici*. Lőcse.
- Kozar, Ciril, ur. 2011 *Poslušajte vsi ljudje: Porabska pesmarica*. Gornji Senik: Državna slovenska samouprava.
- Kozar-Mukič, Marija 1977/78 'Gradivo za slovensko narodnoosvobodilno pesništvo.' *Jezik in slovstvo* 23(1): 29–30.
- 2013 'Prevzete besede v porabskih ljudskih pesmih.' *Studia Slavica Savariensia* 1–2: 378–381.
- Mukič, Francec in Dušan Mukič 2001 *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj: Sto ljudskih pesmi iz Porabja*. Szombathely: Zveza Slovencev na Madžarskem.
- 2003 *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj: Še sto ljudskih pesmi iz Porabja*. Szombathely: Zveza Slovencev na Madžarskem.
- Štrekelj, Karel 1980 *Slovenske narodne pesmi*, Zvezek I in II (faksimile). Ljubljana: Cankarjeva založba.
- Tárkányi, Béla in Zsaskovszky Endre, ur. 1855 *Katolikus egyházi énektár*. Eger: Egri Egyházmegyei Irodalmi Egyesület.
- Wikipedia 2020 'Stabat Mater.' Spletni vir: <https://sl.wikipedia.org/wiki/Stabat_Mater>, 24. 11. 2021.
- Wikipedia 2021 'Győzelemről énekeljen.' Spletni vir: <https://hu.wikipedia.org/wiki/Gy%C5%91zelem%C5%91l_%C3%A9nekeljen>, 5. 5. 2022.

SUMMARY

In this article I analysed the songs in two larger collections: the two hundred folk songs collected in the books *Füčkaj, füčkaj, fantiček moj* (Mukič and Mukič 2001 and 2003) and the church songs from the Porabje songbook *Poslušajte vsi ljudje* (Kozar 2011).

The interlingual intertwining in the folk and church songs of Slovenians in the vicinity of Szentgotthárd testifies that they had the most contact with Slovenians in their mother country as well as with Germans in Styria, Austria. Some words were also taken from Croatian. While there are very few Hungarian words in the folk songs, more translations from Hungarian can be found in the church songs.

The reason for the modest influence of Hungarian is probably that Slovenians living in Hungary are bilingual and sing Hungarian songs in Hungarian, they therefore had no need to translate them into their mother tongue.

Slovenes in the vicinity of Szentgotthárd had the most contact with other Slovenians beyond the national border, which is why the highest number of expressions from the Slovenian language can be found in the folk songs.

We would expect to encounter a lot of cross-linguistic intermingling and borrowed Hungarian words in the twenty-four church songs translated from Hungarian. However, the research has shown this not to be the case. The translator worked very hard to ensure the Slovenian population would feel as if the songs were their own. When he couldn't find a locally-used word, he used standard Slovenian words, which can also be considered interlinguistic interweaving.

Both folk and church songs have played an important role in preserving the mother tongue and culture of the Slovenians in Hungary over the centuries and continue to be a means of strengthening their identity.